

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quaecumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Sermo Nonus In Id Quod Scriptum Est: Si habere aliquid recordatus fueris
adversus te fratrem tuum; veluti contra hæreticos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

quam Dominus tradidit discipulis suis, dicens: *Quia in qua nocte tradebatur, accipiens panem, gratias agens, dedit discipulis suis, dicens: Accipite & manducate ex eo omnes, hoc est enim corpus meum.* Quare non dixit: *Hæc est divinitas mea, quæ pro vobis confringetur?* Et iterum cur sumptum calicem porrigens, non dixit: *Hæc divinitas mea, quæ pro vobis effunditur in remissionem peccatorum;* sed hoc magis: *Hic est sanguis meus, qui pro vobis effundetur in remissionem peccatorum.*

Matt. 6. v. 25.

Separa naturam, sed vnitionem conjunge; filium Dei Christum confitere, sed filium duplicem, hominem & Deum, vt passio quidem humanæ deputeretur naturæ; passionis vero absolutio, quæ in homine, qui passus est, facta est, solius sit divinitatis.

τῷ τῆς μυστηρίῳ δωάμιν τοῖς μαθηταῖς, ὡς διδόναι, οὕτως Φησὶ· Λάβω τὸν ἄρτον, καὶ διζωστῆσαι, ἔδωκα τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, λέγων· Λάβετε, φάγετε πάντες, τὸ γάρ μου ἔστι θῶμα. Ὡς δὲ τί μὴ εἶπε· Τοῦτο ἔστιν ἡ ψυχή μου ἢ ἡσάρ ἡμῶν κλωιδῶν; καὶ πάλιν ὁ ποτήριον τῆς μυστηρίου διδοίς, οὕτως εἶπε· Τοῦτο ἔστι θῶμα μου ὅ ἡσάρ ἡμῶν ἐκ χειρῶν ἡμῶν, εἰς ἀφεσὶν ἀμάρτιῶν.

SERMO NONUS
IN ID QUOD SCRIPTUM EST:

Si habere aliquid recordatus fueris adversus te fratrem tuum;
veluti contra hæreticos.

Matt. 5. 23.

Interprete *Mario Mercatore.*

Incertum tempus.

Uo tempore habitus sit hic sermo, non constat; id vnum affirmare possim, habitum post ortas contentiones, atque adeo ann. 429. in Quadragesima: quanquam ex argumento suspicatur quispiam forte fuerit, pertinere ad id temporis, quo arguebatur sentire cum Paulo Samosatenō & Photino, ideoque ab eo discedebant plurimi, quos videtur monere, vt in gratiam secum redeant, satisfactio exhibita, priusquam accedant ad altare.

Traditio de reali presentia corporis Christi in Eucharistia.

Observa ex hoc sermone, ejusque a Cyrillo refutatione, aperte cognosci fidem quinti sæculi de reali presentia corporis Christi in Eucharistia. Quid enim clarius, vel hac interro-

gatione Nestorii? *Quem ergo manducamus? Divinitatem, an carnem?* Vel ista sententia Cyrilli: *Quemadmodum vivificum est illud ipsum Verbi corpus, quod sibi proprium fecit per veram unionem, qua & intelligentiam & sermonem superat; sic nos quoque, qui illius sanctæ carnis, & sanguinis ejus participatione sumimur, omnino vivificamur; cum in nobis maneat Verbum, non solum divino modo per Spiritum sanctum, non solum humano per sanctam istam carnem, pretiosumque ejus sanguinem.* Vel istis etiam consequentibus verbis: *In nobis manet, & corruptioni victores efficit, dum se in nostra demittit corpora, ut dixi, etiam per suam carnem, que verus est cibus.*

Lib. 4. tit. 1. 4.

I.

AUDITE dictis intenti: *Qui manducatur, ait, carnem meam, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in eo.* Memento quoniam de carne est, quod dicitur: *Sicut misit me vivens Pater, me visibilem.* Numquid a me carnis nomen appositum est, vt me male interpretari querantur: *Qui manducatur, inquit, carnem meam, & bibit meum sanguinem? Nunquid dixit: Qui manducatur divinitatem meam, & bibit meam divinitatem? sed: Qui manducatur carnem meam, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in ipso.*

II.

Et post alia. Sed ad rem veniamus. *Qui manducatur carnem meam, & bibit meum sanguinem, in me manet, & ego in ipso.*

AKΟΥΣΑΤΕ τοῖσι, ὡς εὐσεβοῦντες. *τοῖς ῥητοῖς· Ο πρῶγων μου, φησὶ, τὸ σῶμα μου, καὶ ἐπιπίνω τὸ αἷμα μου, καὶ ἐμὸν σῶμα ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.*

Excerpt. 18. Eph.

τῶν ῥητοῖς· *Ο πρῶγων μου, φησὶ, τὸ σῶμα μου, καὶ ἐπιπίνω τὸ αἷμα μου, καὶ ἐμὸν σῶμα ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.* Οὕτως καὶ δεικνύει ὁ θεὸς τὸ σῶμα ἐν ἐμοί. ὡς καὶ δεικνύει ὁ θεὸς τὸ αἷμα ἐν ἐμοί. ὡς καὶ δεικνύει ὁ θεὸς τὸ σῶμα ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. ὡς καὶ δεικνύει ὁ θεὸς τὸ αἷμα ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

Καὶ μὴ ἔπειτα. Ἄλλ' ὅτι ὁ παρακείμενος· Ο πρῶγων μου τὸ σῶμα, καὶ ἐπιπίνω τὸ αἷμα, ἐν ἐμοί μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ.

μη μόνον οὐκ ἀπέχθη ἀπὸ τοῦ λέγειν ὡς Καθώς ἀπέχθη με ὁ Ζών πατήρ, ἐμὲ τὸ Φανερῶν. ἀλλ' ἐπίστευσε ὡς ἄκουστος ἐκ τῆς λέξεως· Καθώς ἀπέχθη με ὁ Ζών πατήρ. ἐκείνος λέγει πάλιν θεότητα, ἐγὼ πάλιν ἀνθρώπινην. ἴδιον ὡς ὁ πρὸς ἐμὲ λέγειν. λέγει ὁ αἰρετικός ἐκείνος τὴν θεότητα. ἀπέχθη ἐμὲ τὸ Θεὸν λόγον· Καθώς ἀπέχθη με ὁ Ζών πατήρ. κατ' ἐκείνον· Καθὼς Ζῶ ὁ Θεὸς λόγος διὰ τὴν πατέρα. εἶπα μὲν τὸτο· Καὶ ὁ πρώτος με καχέινος ζήσεται. ἢνα ἐὰν ἴδωμαι, ἢ θεότητα, ἢ πάλιν ἄρχω;

Εἶτα ἢ καὶ τῷ σκανδαλίῳ τῆς ῥήματι· ἀλλ' ἢ οἰκείας ἄρας ὁ δευτέρως Χριστὸς ὡς ἀνθρώπος διήγαγε. ἐὰν μὴ φάγηται, φησὶ, ἢ ἄρχω τῷ υἱῷ τῷ ἀποστόλου, καὶ πίητε αὐτὸ τὸ αἷμα, οὐ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. οὐκ ἔνεργον ἢ τῆς λέξεως ἢ ἴδιον οἱ ἀκούσθητες, ἐσόμενον διὰ ἀμαθίας, ἀνθρώπων φάσαι εἰσάγει.

Mementote, quod de carne dicamus? Sicut misit me vivens Pater, me, qui appareo; sed fortasse ego non recte interpretor. Videamus ex iis quæ sequuntur: Sicut misit me vivens Pater, &c. ille dicit de divinitate, ego de humanitate. Videamus quis sit pravus interpres: Sicut misit me vivens Pater, hæreticus dicit, divinitatem missam, & se profiteri, Deum Verbum dicere: Sicut misit me vivens Pater. Ergo & hoc secundum ipsos ita erit intelligendum: Ego Deus Verbum vivo per Patrem. Post hoc enim videtur dictum: Et qui manducat me, & ille vivit. Quem ergo manducamus? divinitatem, an carnem?

Dicam etiam illius scandali verba. De sua carne Dominus Christus cum illis diserebat: Nisi manducaveritis, inquit, carnem filii hominis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Verborum sublimitatem, qui audierant, non tulerunt; putabant enim ex incertitia, illum anthropophagiam suadere.

SERMO DECIMUS
VELUT IN MACEDONIANOS;

revera in catholicos veræ Incarnationis defensores.

Mercatore interpret.

Itutus anobis additus est, ipso cogente sermonis argumento: nam ex unitate operationis consubstantialitas spiritus sancti probatur, sed ita ut Christus negetur a se glorificatus, sed a spiritu, velut a majore: vnde Patres Ephesini fragmentum hoc Nestoriani tractatus blasphemiam damnarunt; & Cyrillus illi ipsi contradicendum putavit, tanquam

inficite, impie, & adversus pietatis dogmata audacter dictum esset. Etsi vero catholico sensu accipi possint, quæ a Nestoritate dicuntur; hæresim tamen continere visa sunt Patribus, non verba per se, quomodo sunt ambigua & flexiloqua, sed prout ab auctore prolata sunt, perpendicularibus more antiquo, quo non in dogmatibus personæ, sed in personis dogmata damnabantur.

ΧΟΙΝΑΙ ἴδιον αἰ τῆς πελάδος ἐνέργειαι, ἐκ μόνων ἁποστάσεων ἢ διαιρέσεων ἐγίνεσαν. ἢ ἄρα τῶν μισοθρηστικῶν ἐκδοξία ποτὲ μὲν τῷ πατρὶ ἀπέχθησαν. Εἴτε γὰρ, φησὶν, ὁ πατήρ μου ὁ δεξιὸν με, ποτὲ ἢ τῷ πνεύματι. Τὸ πνεῦμα γὰρ, φησὶ, τὸ ἀληθινὸν ἐμὲ δεξιόθεν. ποτὲ δὲ τῷ πνεύματι δεξιὸν διωαθεῖα. Εἰς ἕχθοντες γὰρ, φησὶ, διεκλήρουσαν τὸν λόγον πρὸς ἐμὲ, τὸ κλειὸν συνεργῶτος, καὶ τὸν λόγον βεβαιωῶντες διὰ τῆς ἐπακαλοῦσι τῶν σημείων.

ADHUC vobis multa habeo dicere, &c. Et post aliquanta: Communes sunt Trinitatis operationes, & tantum substantiis dividenda. Quare unigeniti glorificatio, aliquando quidem Patri deputatur, sicut est illud: Pater est meus, qui me glorificat; aliquando vero spiritui deputatur, ait enim: Spiritus veritatis, qui me glorificabit; nonnunquam Christi potentia assignatur, sicut scriptum est: Excuntes prædicabant verbum ubique, Domino cooperante, & verbum confirmante, consequentibus eos signis.

Καὶ τῆς συνεργείας ἢ ἀπόδοξίς πατρὶς ὁ υἱὸς ἐκείνου. ὁ πατήρ ἐκείνου. τὸ πνεῦμα σημείους ἐπέμεινε. ἐκείνου ὁ υἱὸς ἐκείνου σώματι. ἐκείνου ὁ πατήρ βαπτισθέντων. διέπλυνεν ἐκ τῆς ἁμαρτίας.

Atque cooperationis hujus evidens est argumentum: filius est factus homo; pater in throno collocavit; spiritus signis honestavit; inhabitavit filius in corpore; commendavit baptizatum Patrem; formavit in virgine spiritus.

I ij

1013, 1014

4. 101

11.